

Джагър не би ни хрумнала възможността децата да са свои; при него и артикулацията е съвсем друга. Изпълнението на „Стоунс“ е много по-отстранено, по-иронично, включително и днес, когато възрастово достигат своя лирически говорител.

Необходимостта от възрастова екстраполация на Аза, която едновременно прави възможно и обезопасява отнасянето към децата, е валидна и за Яворов. Тя е усилена от добавеното по-късно посвещение, в което изброените поименно негови племенници (децата на сестра му) са наречени „внучета“. Тази полумистификация (или просто диалектна употреба на думата) едновременно състарява Аза (превръща го в дядо) и предпазливо отдалечава децата през едно поколение. Но същият ход – със или без желанието на автора – ги и „приближава“, тъй като съребрената е заменена с пряка роднинска връзка. Тези игрово припознати внучета предполагат наследник и косвено указват на липсващите деца на Яворов и изобщо на така сложилото се бездействие на кръга „Мисъл“.

Впрочем самата естетика на Кръга игнорира или отхвърля „букалното“ създаване на деца – или създаването на „букални“ деца – за сметка на алегорическите такива, на произведенията на духа: „Рожбите на плътта – нека за тях се любят онези, които се хилят злорадо насреща ни, и живеящи само в и за тая плът, те не знаят обичта, която свързва нас... Но ти искаш ръжба? – Та нали я и имахме зимъс! До зима ще имаш и друга – моята песен. [...] ...и не след много ние ще имаме ръжба, за която ще ни завиждат всички, що знаят да ценят хубавите ръжби на духът“, пише Пенчо Славейков до Мара Белчева.¹¹

Що се отнася до Яворов, подсъзнателното охраняване на собствената неповторимост и гениалност и ужасът от възпроизвъдство прозира по различен начин в текстовете му, най-вече в „твърдата линия на неприемане и негодувание спрямо женското като реалност, като скрит или открито заявлен проект за битие“, компенсаторно съчетана с мощна фиксация във фигурата на раждането, на чудовищното раждане и на (творческото) автотоплоддане, както демонстрира Инна Пелева в текста си „Яворов. Контексти на еротическото писмо“, впрочем предлагащ друг, висок английски интертекст на Яворов в лицето на Милтън и „Изгубеният рай“.¹² В тази

¹¹ Славейков, П. П. *Събрани съчинения в осем тома*. Т. 8. Писма. С., 1959, с. 64.

¹² „Яворов. Конексти на еротическото писмо“ – В: Пелева, И. *Места от контекста*. С., 2000, с. 37. С парчето на „Стоунс“ добававаме към „екстравагантните“ интертекстове на Яворов. Впрочем какво по-хубаво за един поет, при това писал на „малък“ език, от това, че смисловият му потенциал може да се активира от високата английска класика на XVII век до попкултурата от втората половина на XX век, от това, че може да проговори през Милтън и през Джагър, както и те – през него.